

09

VOLBY DO
POSLANECKÉ SNĚMOVNY

Poslanecké mandáty

Česká národní rada se transformovala v Poslaneckou sněmovnu k 1. lednu 1993, první volby se však konaly až v roce 1996. Od té doby bylo vyhlášeno dalších sedm termínů, z toho dva, v letech 1998 a 2013, byly volbami předčasnými.

V dosavadních osmi termínech bylo mezi patnáct politických subjektů rozděleno 1 600 poslaneckých mandátů, z nichž téměř polovinu obsadily politické strany ČSSD a ODS.

POČET POSLANCŮ V KRAJI URČÍ AŽ ODEVZDANÉ HLASY

Ve volbách do Poslanecké sněmovny tvoří volební uskupení v každém kraji jinou kandidátní listinu. Množství mandátů přidělovaných jednotlivým krajům určuje počet odevzdaných hlasů v daném kraji ve srovnání s ostatními. Počet mandátů pro kraje se proto může mezi jednotlivými termíny voleb lišit.

V prvních volbách se nejvíce mandátů přidělovalo v Praze, avšak od roku 2013 je to již Středočeský kraj. Nejvíce mandátů zde bylo přiděleno v letech 2017 a 2021, a to vždy 26. Nejmenší počet mandátů připadá Karlovarskému kraji, kde bylo od roku 2002 vždy zvoleno 5 poslanců.

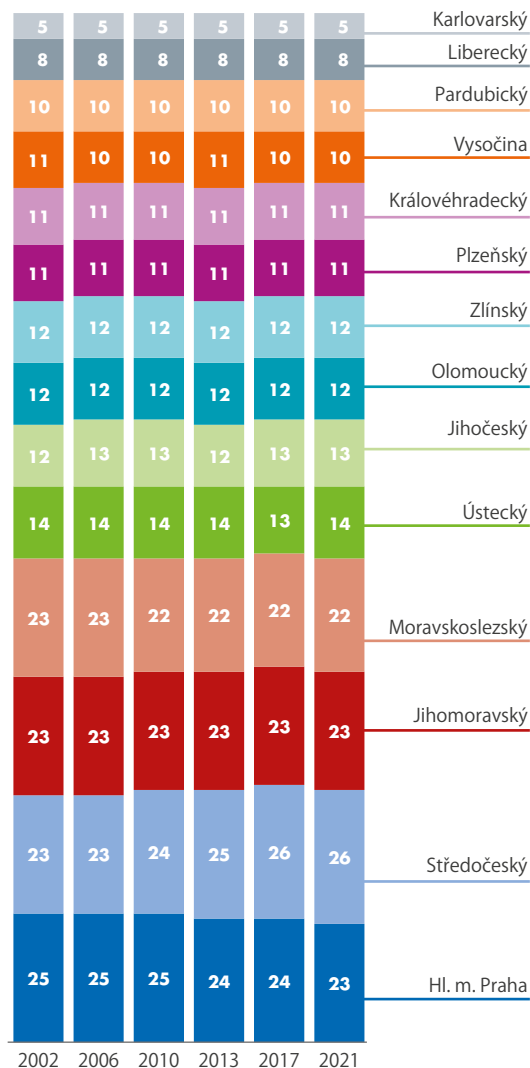
26

Nejvíce přidělených mandátů pro volební kraj

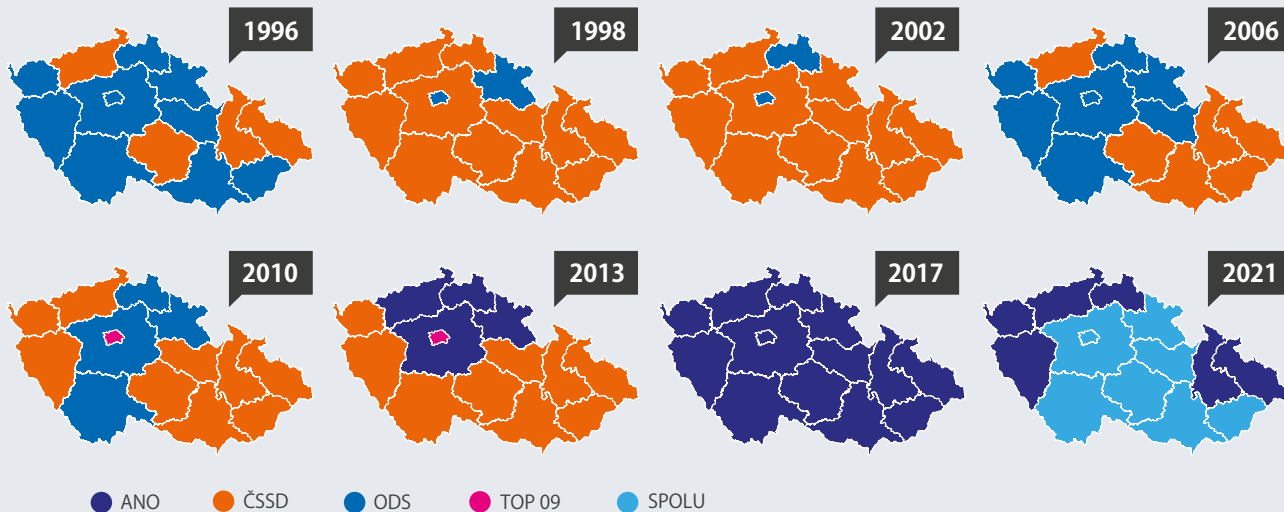
1 600

Celkový počet přidělených mandátů ve volbách do Poslanecké sněmovny v letech 1996–2021

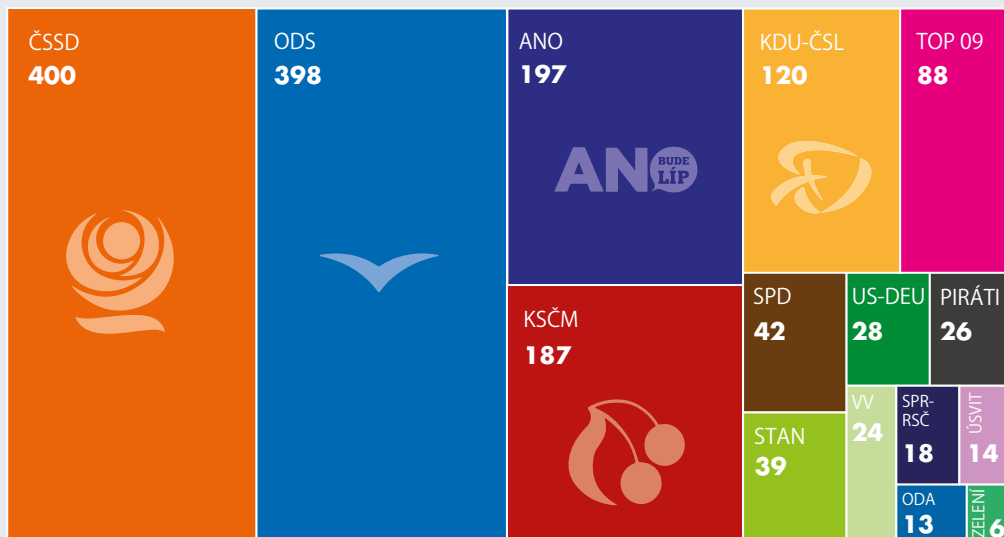
Počty mandátů přidělených krajům

Vítězné strany ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR podle krajů

Struktura zvolených poslanců podle navrhujeících stran v letech 1996–2021

Celkový počet
politických
subjektů zvolených
do Poslanecké
sněmovny v letech
1996–2021

15

Poslanci

Při volbách do Poslanecké sněmovny se rozděluje 200 mandátů, od roku 1996 jich tedy bylo celkem 1 600. Více než 500 poslanců bylo zvoleno pouze na jedno volební období. Pět poslanců vykonávalo svůj mandát sedm volebních období v řadě. Konkrétně šlo o Bohuslava Sobotku, Lubomíra Zaorálka, Miroslava Grebeníčka, Pavla Kováčika a Vojtěcha Filipa. Mezi ženami byly nejčastěji (6x) zvoleny Zuzka Bebarová Rujbrová a Miroslava Němcová.

PŘEDNOSTNÍ HLASOVÁNÍ

Ve volbách do Poslanecké sněmovny může každý volič zakroužkováním pořadového čísla kandidáta udělit kandidátům přednostní hlas. Díky nim se mohl kandidát, který získal alespoň 10 % hlasů z celkového počtu hlasů pro stranu ve volbách

ve letech 1996 a 1998, posunout do čela kandidátní listiny. Ve volbách v letech 2002 a 2006 byla hranice snížena na 7 %, od roku 2010 stačí kandidátům pro posun pouze 5 % přednostních hlasů. Snižování této hranice způsobilo zvýšení počtu kandidátů, kteří se stali poslanci pouze prostřednictvím přednostních hlasů. V období 2010 až 2021 tito kandidáti tvořili více než třetinu zvolených poslanců. Mezi kandidáty s nejvýraznějším posunem se řadili Dominik Feri a Jan Florián, kteří byli zvoleni v Praze, a Martin Kupka zvolený ve Středočeském kraji.

Kandidátem s absolutně nejvyšším počtem přednostních hlasů ve volbách do Poslanecké sněmovny je Miloš Zeman, který je obdržel ve volbách 1996 a 1998. Rekordní úspěch zaznamenal v Moravskoslezském kraji v roce 1996 s počtem 67 848 hlasů.

**Thunovský palác
ve Sněmovní ulici
je sídlem Poslanecké
sněmovny
Parlamentu ČR**

Počty zvolení poslanců v letech 1996–2021

Kandidáti s největším posunem na kandidátní listině díky přednostním hlasům

Dominik Feri

z 36. na 2. pozici
v roce 2017

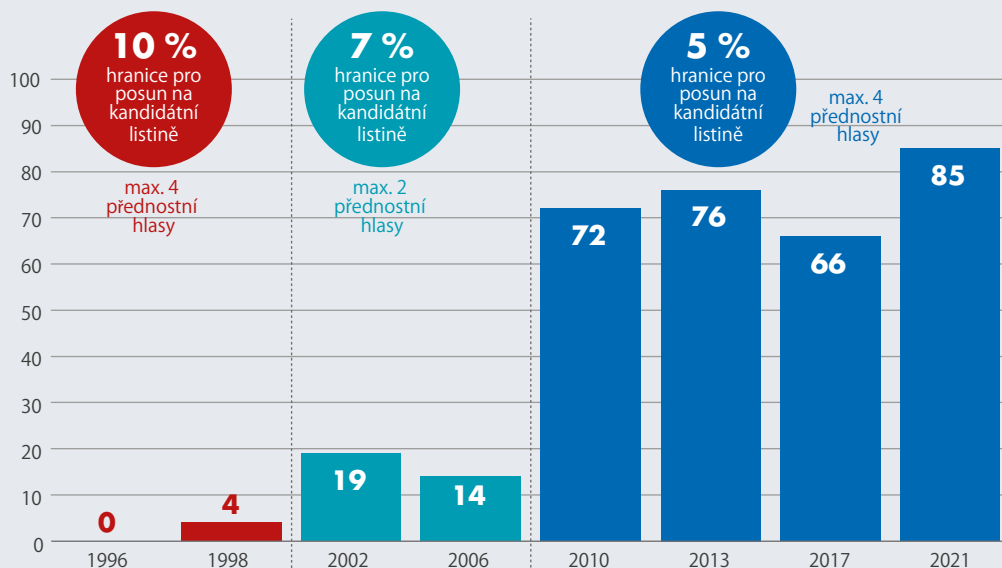
Martin Kupka

z 31. na 2. pozici
v roce 2017

Jan Florián

z 36. na 8. pozici
v roce 2010

Počet kandidátů úspěšných díky přednostním hlasům

Kandidát, který obdržel nejvyšší počet přednostních hlasů ve volbách do Poslanecké sněmovny v letech 1996–2021

Miloš Zeman

67 848 přednostních hlasů v roce 1996